

Anonimizált változat

Fordítás

C-283/23 – 1

C-283/23. sz. ügy [Marhon]¹

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2023. május 2.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Cour de cassation (Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. április 26.

Kérelmezők a felülvizsgálati eljárásban:

FB

JL

Cour de cassation de Belgique (semmítőszék, Belgium)

ítélet

[OMISSIS]

I. **FB**, [OMISSIS] lakóhelye [OMISSIS] [Belgium], terhelt,

II. **JL**, [belgiumi] székhelyű korlátolt felelősségű társaság, polgári jogi felelősséggel tartozó fél,

kérelmezők a felülvizsgálati eljárásban,

¹ A jelen ügy elnevezése fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

[OMISSIS]

I. A SEMMÍTŐSZÉK ELŐTTI ELJÁRÁS

A felülvizsgálati kérelmek a fellebbviteli bíróságként eljáró tribunal correctionnel d’Eupen (eupeni büntetőbíróság, Belgium) által 2022. március 23-án hozott ítélet ellen irányulnak.

[OMISSIS]

II. A VONATKOZÓ TÉNYÁLLÁS ÉS AZ ELJÁRÁS ELŐZMÉNYEI

- 1 2019. február 28-án Saint-Vith-ben a rendőrség ellenőrzést végzett egy vontatóból (teherautóból) és egy pótkocsiból álló, a JL korlátolt felelősségű társaság tulajdonában lévő faanyagszállító járműnél.

A vontatót és a pótkocsit az eifeli rendőrség körzetében egy mérlegre helyezték. A mérlegjegyek szerint a vontató súlya 38 240 kg, a pótkocsié pedig 26 740 kg volt, azaz az össztömeg meghaladta a megengedett 20 856 kg-os maximális tömeget.

- 2 A tehergépkocsi vezetője, FB ellen a tribunal de police d’Eupen (eupeni rendészeti bíróság) Saint-Vith-i részlege előtt az alábbi bűncselekmények elkövetése miatt indult eljárás:

- A. vádpont: közúton közlekedő járművezetőként közúti árufuvarozást végzett olyan járművel, amelynek össztömege meghaladta a megengedett legnagyobb össztömeget, ami érvényes nemzeti vagy nemzetközi fuvarozási engedély nélkül végzett áruszállításnak minősül;

- B. vádpont: a közösségi szabályozás, az (alábbiakban közelebbről ismertetett) 2013. július 15-i törvény vagy az e törvényt végrehajtó rendeletek hatálya alá tartozó árufuvarozás feladójaként olyan utasításokat adott vagy olyan cselekményeket hajtott végre, amelyek a járművek vagy járműszerelvények megengedett legnagyobb tömegének és méretének túllépéséhez vezettek.

A tehergépkocsi vezetőjének munkáltatóját, a fent említett társaságot polgári jogi felelősként az eljárásba bevonták.

- 3 A tribunal de police d’Eupen (eupeni rendészeti bíróság) Saint-Vith-i részlege 2021. február 2-i ítéletével felmentette a tehergépkocsi vezetőjét a fent említett vádak alól, azzal az indokkal, hogy a mérlegjegyek nem tartalmaznak semmilyen utalást a mérést végző személyre, valamint a használt mérleg gyártmányára és sorozatszámára vonatkozóan, így nem lehet megállapítani, hogy a jegyek valóban erre a mérlegre vonatkoznak-e.

A belga királyi ügyész fellebbezett az ítélet ellen.

- 4 A tribunal de première instance d'Eupen (eupeni elsőfokú bíróság, Belgium) fellebbezés alapján eljáró büntetőtanácsa előtt a tehergépkocsi vezetője és annak munkáltatója azzal érvelt, hogy a jármű súlyát nem az alkalmazandó rendelkezések követelményeinek megfelelő mérleggel mérték.

Álláspontjuk szerint a használt mérlegre a közúti közlekedés rendjéről szóló törvény alkalmazásának ellenőrzésére használt mérőeszközök jóváhagyásáról, hitelesítéséről és felszereléséről szóló, 2010. október 12-i királyi rendelet vonatkozik.

Az eupeni bíróság elutasította ezt az érvelést.

Megjegyezte, hogy a fent említett 2010. október 12-i királyi rendelet 1. cikke kimondja, hogy azt „a konkrét eszközökre vonatkozó egyéb rendelkezések alkalmazására is figyelemmel” kell alkalmazni, és úgy ítélte meg, hogy ebben az esetben az igénybe vett mérlegre az a jogszabály vonatkozik, amely a nem automatikus működésű mérlegek forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról szóló, 2014. február 26-i 2014/31/EU parlamenti és tanácsi irányelvet ülteti át a belga jogba, nevezetesen a nem automatikus működésű mérlegekről szóló, 2016. április 12-i királyi rendelet.

Miután többek között megállapította, hogy a mérleg gyártmányát és sorozatszámát azonosították, hogy a mérleg kalibrálva volt, hogy a készüléket rendszerhitelesítésnek vetették alá, amely négy évre érvényes, és hogy mind a tehergépkocsi vezetője, mind a munkáltatója elismerte a jegyzőkönyvben említett túlterhelést, az eupeni bíróság 2022. március 23-án hozott ítéletével a tehergépkocsi vezetőjét az A. és B. vádpontok alapján [OMISSIS][3200] euró [OMISSIS] pénzbírságra, valamint három hónapos időtartamra szóló gépjárművezetéstől való eltiltásra ítélte.

- 5 A tehergépkocsi vezetője (a továbbiakban: kérelmező) és munkáltatója (a továbbiakban: kérelmező társaság) felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be e határozat ellen.

III. A JOGI HÁTTÉR

- 6 Az A. vádpontban foglalt tényállás a közúti áru fuvarozásról szóló, 2014. május 22-i királyi rendelet 21. cikke első bekezdésének 5° pontja és 35. cikkének 4° pontja, valamint a közúti áru fuvarozásról szóló, illetve a közúti fuvarozói szakma gyakorlására vonatkozó feltételek közös szabályainak megállapításáról és a 96/26/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1071/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó, illetve a nemzetközi közúti áru fuvarozási piachoz való hozzáférés közös szabályairól szóló 2009. október 21-i 1072/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó 2013. július 15-i törvény 41. cikkének 3. §-a alapján büntetendő.

A fent említett királyi rendelet 21. cikkének első bekezdése szerint „a nemzeti és a közösségi szintű fuvarozási engedélyek nem érvényesek [...] 5° ha olyan járművel vagy járműszerelvényvel kapcsolatban használják, amelynek össztömege vagy méretei meghaladják az adott járműre vagy járműszerelvényre vonatkozó előírásokat, valamint a gépjárművekre, pótkocsijaikra, azok alkatrészeire, illetve a biztonsági tartozékokra vonatkozó műszaki feltételeket tartalmazó általános rendeletben foglalt előírásokat”.

Az említett rendelet 35. cikkének 4° pontja kimondja, hogy „a nemzetközi fuvarozási engedélyek nem érvényesek [...], ha olyan járművel vagy járműszerelvényvel kapcsolatban használják, amelynek össztömege vagy méretei meghaladják az adott járműre vagy járműszerelvényre vonatkozó előírásokat, valamint a gépjárművekre, pótkocsijaikra, azok alkatrészeire, illetve a biztonsági tartozékokra vonatkozó műszaki feltételeket tartalmazó általános rendeletben foglalt előírásokat”.

A 2013. július 15-i törvény 41. cikkének 3. §-a úgy rendelkezik, hogy „aki a közösségi rendeletek, e törvény és végrehajtási rendeletei alábbi rendelkezéseit megszegi, nyolc naptól egy évig terjedő szabadságvesztéssel és ötszáz eurótól ötv ezer euróig [OMISSIS] terjedő pénzbüntetéssel vagy csak e büntetések egyikével büntetendő: 1° az érvényes fuvarozási engedélyre vonatkozó kötelezettség [...]”.

- 7 A B. vádpont tényállását a fent említett 2013. július 15-i törvény 43. cikkének 3. §-a említi, amely a 41. cikk 3. §-ában előírt szankciókra utal.

Az említett törvény 43. cikkének 3. §-a az alábbiak szerint rendelkezik: „A közösségi rendeletek, e törvény vagy végrehajtási rendeleteinek hatálya alá tartozó áru fuvarozás megbízója, feladója, a szállítmányozója vagy feladó-szállítmányozója ugyanúgy büntetendő, mint az alább említett bűncselekmények elkövetői, ha olyan utasításokat adtak vagy olyan cselekményeket hajtottak végre, amelyek az alábbi bűncselekményekhez vezettek: 1° a járművek vagy járműszerelvények megengedett legnagyobb tömegének és méreteinek túllépése”.

- 8 A 2016. április 12-i királyi rendelet 1. cikke kimondja: „Ez a rendelet a nem automatikus működésű mérlegek forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról szóló, 2014. február 26-i 2014/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet ülteti át.”

A rendelet 2. cikkének 1. §-a kimondja, hogy a rendelet „minden nem automatikus működésű mérlegre alkalmazandó”.

A második bekezdés kimondja:

„E rendelet alkalmazásában különbséget kell tenni a nem automatikus működésű mérlegek használatának következő területei között:

- 1° tömeg megállapítása kereskedelmi ügyletekhez;
- 2° tömeg megállapítása díj, tarifa, adó, jutalom, büntetés, díjazás, mentesítés vagy hasonló típusú fizetés megállapítása céljából;
- 3° tömeg megállapítása jogszabályok alkalmazására, illetve szakértői vélemény adására bírósági eljárások során;
- 4° tömeg meghatározása orvosi gyakorlatban betegek súlyának mérésére ellenőrzés, diagnózis és gyógykezelés céljaira;
- 5° tömeg meghatározása gyógyszerek gyógyszerárban vény alapján történő elkészítéséhez és a tömeg meghatározása orvosi és gyógyszerészeti laboratóriumokban végzett elemzésekben;
- 6° az ár meghatározása a tömeg alapján közvetlen értékesítés céljaira és előcsomagoláshoz;
- 7° minden egyéb alkalmazás az 1°–6° pontokban felsoroltakon kívül.

A 32. cikk szerint „a 2. cikk 2. §-ának 1°–6° pontjában felsorolt alkalmazásokhoz használt műszerek a mérőműszerek időszakos hitelesítésére és műszaki ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok hatálya alá tartoznak”.

IV. A BÍRÓSÁG HATÁROZATA

A kérelmező felülvizsgálati kérelméről:

A második jogalap:

Az első részről:

- 9 A jogalap a nem automatikus működésű mérlegekről szóló, 2016. április 12-i királyi rendelet megsértésére vonatkozik.

A büntetőbíróság előtt a kérelmezők azzal érveltek, hogy a rendőrség által a jármű túlterhelésének megállapítására használt mérleg nem felelt meg a közúti közlekedés rendjéről szóló törvény alkalmazásának ellenőrzésére használt mérőeszközök jóváhagyásáról, hitelesítéséről és felszereléséről szóló, 2010. október 12-i királyi rendelet követelményeinek.

A jogalap azt kifogásolja, hogy az ítélet szerint e mérlegre nem a fent említett királyi rendeletben meghatározott kritériumok vonatkoztak, hanem a mérlegnek a fent említett 2016. április 12-i királyi rendeletben előírt kritériumoknak kellett megfelelnie. A kérelmező szerint az utóbbi királyi rendeletet, amely a nem automatikus működésű mérlegek forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról szóló, 2014. február 26-i 2014/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet ülteti át, nem lehet büntetőjogi területen

alkalmazni. A kérelmező azzal is érvel, hogy a 2010. október 12-i királyi rendelet az ellenőrző szervre vonatkozóan a 2016. április 12-i királyi rendeletben előírtaknál konkrétabb engedélyezési előírások alkalmazását írja elő.

- 10 A fent említett irányelv hatályát az 1. cikk határozza meg, és e rendelkezés második bekezdése értelmében az irányelv alkalmazásában a nem automatikus működésű mérlegek több felhasználási területét különböztetjük meg, így különösen a c) pont szerint a „tömeg megállapítás[at] jogszabályok vagy rendelkezések alkalmazására”, valamint a g) pont szerint „minden egyéb alkalmazás[t] az [előző] pont[ok]ban felsoroltakon kívül”.

Egyrészt az irányelv 3. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy „a tagállamok minden intézkedést megtesznek annak biztosítására, hogy csak olyan nem automatikus működésű mérlegek legyenek forgalmazhatók, amelyek megfelelnek ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek”.

A 2. cikk 3. pontja pedig a „forgalmazás” fogalmát úgy határozza meg, mint egy nem automatikus működésű mérlegnek kereskedelmi tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása értékesítés vagy használat céljára az uniós piacon, akár ingyenesen, akár ellenérték fejében.

Másrészt azonban az irányelv 3. cikkének (2) bekezdése és 3. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy „a tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek annak biztosítására, hogy az 1. cikk (2) bekezdésének a)–f) pontjában felsorolt felhasználásokra csak olyan nem automatikus működésű mérlegeket állíthassanak üzembe, amelyek megfelelnek ezen irányelv előírásainak [, illetve, hogy] továbbra is megfeleljenek ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek”.

Az utóbbi rendelkezések nem a „forgalmazás” fogalmára, és így az érintett eszközök kereskedelmi tevékenység keretében történő értékesítésére vagy használatára utalnak, hanem az eszközöknek különösen a célból történő használatára, hogy a tömeg valamely jogszabály vagy rendelkezés alkalmazása céljából meghatározásra kerüljön.

Az irányelv címe azonban szűkebbnek tűnik, mivel a nem automatikus működésű mérlegek „forgalmazására” vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizálására irányul.

A 2016. április 12-i királyi rendelet átveszi az irányelv fenti rendelkezéseinek tartalmát.

Felmerül tehát a kérdés, hogy az irányelv és a belga átültetési jogszabály hogyan alkalmazható egy olyan helyzetre, mint a jelen eset, amikor a szóban forgó mérleget büntetőjogi jellegű jogszabályok vagy rendelkezések alkalmazása céljából, azaz a felhasználó kereskedelmi tevékenységén kívül használták.

- 11 Mivel ez a kérdés az Európai Unió valamely intézménye által elfogadott jogi aktus értelmezésére vonatkozik, az Európai Unió működéséről szóló szerződés

267. cikkének harmadik bekezdése értelmében az Európai Unió Bíróságához kell fordulni előzetes döntéshozatal céljából.

B. A kérelmező társaság felülvizsgálati kérelméről:

- 12 A Cour de cassation (semmitőszék) a jelen ítélet rendelkező részében szereplő előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés megválaszolásáig felfüggeszti az eljárást.

A FENTI INDOKOK ALAPJÁN,

A COUR DE CASSATION (SEMMITŐSZÉK)

az Európai Unió Bíróságának a következő kérdésben történő előzetes döntéshozataláig felfüggeszti az eljárást:

„Alkalmazhatják-e az igazságügyi vagy büntetőhatóságok a nem automatikus működésű mérlegek forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról szóló, 2014. február 26-i 2014/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikkét, 2. cikkének (3) bekezdését és 3. cikkét a nem automatikus működésű mérlegek használatára abból a célból, hogy megállapítsák a járművek tömegét olyan nemzeti jogszabály vagy rendelkezés büntetőjogi következményekkel járó alkalmazása céljából, amely – mint például a közúti árufuvarozásról szóló, illetve a közúti fuvarozói szakma gyakorlására vonatkozó feltételek közös szabályainak megállapításáról és a 96/26/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1071/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó, illetve a nemzetközi közúti árufuvarozási piachoz való hozzáférés közös szabályairól szóló, 2009. október 21-i 1072/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó, 2013. július 15-i törvény 41. cikke 3. §-ának 1° pontja és 43. cikke 3. §-ának 1° pontja, valamint a közúti árufuvarozásról szóló, 2014. május 22-i királyi rendelet 21. cikke első bekezdésének 5° pontja és 35. cikkének 4° pontja – megtiltja azon járművek forgalomba helyezését, amelyek mért tömege meghaladja a megengedett legnagyobb tömeget?”

[OMISSIS] A jelen ítéletet a Cour de cassation (semmitőszék) második tanácsa hozta meg Brüsszelben [OMISSIS] kihirdetésére pedig kétezer-huszonhárom április huszonhatodikán nyilvános tárgyaláson került sor.

F. Gobert

F. Stévenart Meeûs

F. Lugentz

T. Konsek

E. de Formanoir

F. Roggen